

Průzkum makroekonomických prognóz

Ministerstvo financí pořádá již od roku 1996 dvakrát ročně průzkum prognóz makroekonomického vývoje České republiky, tzv. Kolokvium. Cílem Kolokvia je získat představu o názorech odborné ekonomické veřejnosti na předpokládaný vývoj ekonomiky a vyhodnotit jeho základní tendence. Výsledky Kolokvia jsou využívány především pro ověření reálnosti makroekonomických rámců Státního rozpočtu a Rozpočtového výhledu. S přechodem na elektronickou formu Kolokvia jsme se rozhodli zpřístupnit souhrnné výsledky široké veřejnosti.

27. Kolokvium proběhlo na přelomu července a srpna 2009. Výsledky vycházejí z předpovědí 15 tuzemských (CERGE-EI, Cyrrus, ČNB, Česká spořitelna, ČSOB, ING, Komerční banka, Liberální institut, MF, MPO, MPSV, Patria, Raiffeisen, Svaz českomoravských výrobních družstev, UniCredit) institucí. K nim byly pro větší reprezentativnost průzkumu přiřazeny prognózy 3 mezinárodních institucí (Evropská komise, MMF, OECD), které se zabývají ekonomickými prognózami ČR.

Respondenti vyjadřovali své představy o vývoji ekonomiky 2009 až 2012, přičemž roky 2011 a 2012 byly chápány jako indikativní výhled. Shrnutí základních ukazatelů a porovnání s Makroekonomickou predikcí MF ČR z července 2009, která byla využita pro formulaci makroekonomického rámce návrhu Státního rozpočtu na rok 2010 a Rozpočtového výhledu na roky 2011 – 2012, uvádí tabulky 1 a 2.

Tabulka 1: Výsledky šetření na léta 2009 a 2010

		2009				2010			
		min	prům	max	MF	min	prům	max	MF
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	-5,0	-3,6	-2,7	-4,3	-0,2	0,7	1,7	0,3
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	-1,2	0,7	2,0	1,1	-0,8	0,7	2,5	0,7
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	0,5	2,5	5,5	1,3	-1,2	1,3	4,7	0,5
Tvorba fixního kapitálu	růst v %, s.c.	-12,5	-5,7	-2,5	-5,7	-3,5	-1,1	4,0	-1,5
Průměrná míra inflace	růst v %, s.c.	-0,8	1,3	3,0	1,1	0,3	1,6	4,0	1,1
Deflátor HDP	%	1,6	2,6	4,5	2,8	0,1	1,3	2,5	1,0
Zaměstnanost	růst v %	-2,6	-1,8	-0,5	-1,8	-2,4	-1,3	1,5	-2,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	%	5,5	6,8	7,6	6,8	5,7	7,8	9,4	8,5
Objem mezd a platů	růst v %, b.c.	-0,9	1,4	2,8	1,0	0,3	2,3	5,0	1,0
Podíl běžného účtu na HDP	%	-4,4	-2,7	-1,4	-2,0	-4,1	-2,0	1,0	-0,9
Ropa Brent	USD / barel	53	61	70	62	60	73	90	79

Tabulka 2: Výsledky šetření na léta 2011 a 2012

		2011				2012			
		min	prům	max	MF	min	prům	max	MF
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	1,0	2,5	3,5	2,4	2,0	3,4	5,4	3,2
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	0,5	2,2	3,5	2,0	2,0	3,3	6,0	2,5
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	-0,5	1,5	3,8	1,1	0,5	1,7	3,9	1,1
Tvorba fixního kapitálu	růst v %, s.c.	1,0	3,2	5,0	2,5	1,0	3,5	5,1	3,0
Průměrná míra inflace	růst v %, s.c.	1,7	2,4	5,0	2,1	2,0	2,8	5,0	2,0
Deflátor HDP	%	0,7	1,5	2,2	2,2	1,8	2,0	2,2	2,1
Zaměstnanost	růst v %	-0,9	0,3	1,5	-0,3	0,6	1,1	2,0	1,4
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	%	7,0	7,9	10,1	8,1	5,0	6,7	8,0	6,9
Objem mezd a platů	růst v %, b.c.	1,0	4,0	5,8	4,0	4,3	5,6	7,5	5,4
Podíl běžného účtu na HDP	%	-3,2	-2,1	-0,6	-0,6	-3,0	-2,7	-2,4	-0,6
Ropa Brent	USD / barel	65	79	95	93	70	84	97	97

Prameny tabulek: Respondenti průzkumu, propočty MF ČR

Hlavní očekávané tendence makroekonomického vývoje lze shrnout takto:

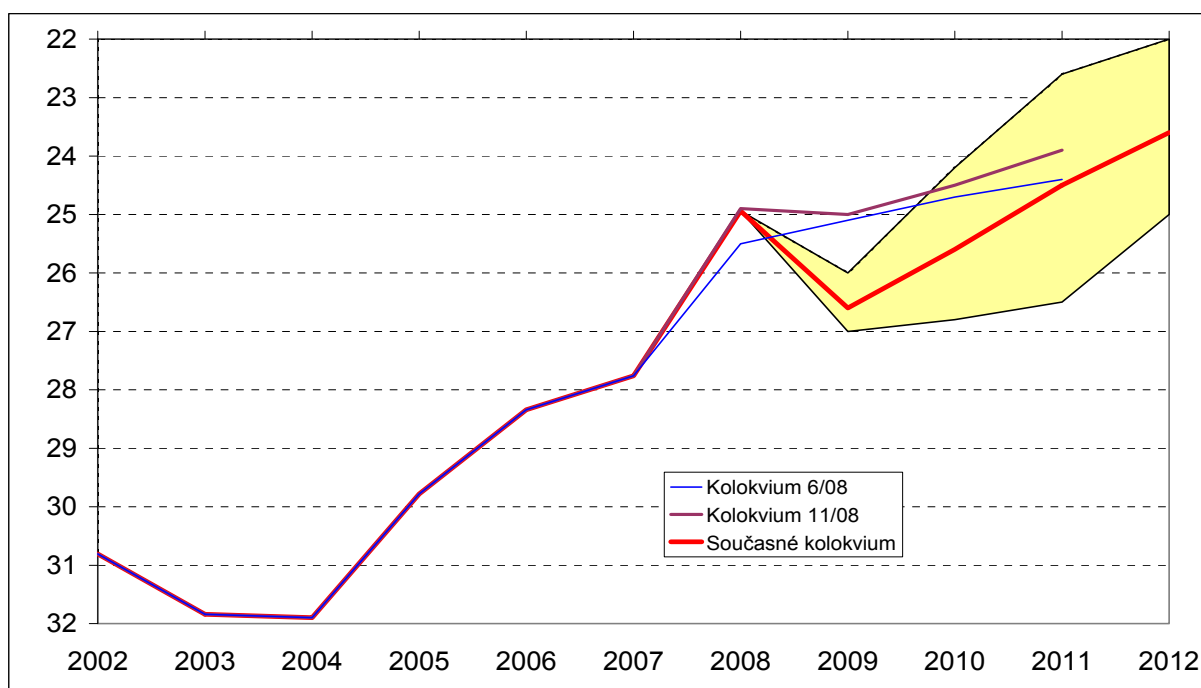
- Pro rok 2009 je očekáván všemi institucemi pokles HDP větší než 2,7 %, maximálně však 5,0 % HDP. V roce 2010 je většinou anticipováno mírné oživení a k urychlení růstu by mělo dojít v letech 2011 a 2012. Zatímco v letech 2009 a 2010 by se ve struktuře užití měly stát hlavní stabilizující složkou výdaje na konečnou spotřebu domácností a vlády, v horizontu výhledu by měla být ekonomická dynamika tažena opět tvorbou hrubého fixního kapitálu.
- Většinou respondentů je očekáváno zachování nízkoinflačního charakteru české ekonomiky. Míra inflace v letech 2009 a 2010 je předvídána na nízkých hodnotách (1,3 % a 1,6 %) oproti mimořádnému roku 2008. V dalších letech je většinou očekáván posun míry inflace k hodnotám nového inflačního cíle centrální banky či mírně nad něj.
- Předpovědi situace na trhu práce odrážejí vývoj HDP. Nižší predikovaný ekonomický výkon tak předznamenává větší pokles zaměstnanosti a vyšší míru nezaměstnanosti. Respondenti očekávají přetrvání poklesu zaměstnanosti do roku 2010, zatímco nezaměstnanost by měla dosáhnout vrcholu až v roce 2011 na úrovni 7,9 %.
- Aktuální prognózy vývoje objemu mezd a platů (z národních účtů v běžných cenách) předpokládají strmé zpomalení jejich růstu z 10,8 % v roce 2008 na úroveň 1,4 % a 2,3 % v letech 2009 a 2010. K obnovení dynamiky mzdového růstu by mělo docházet postupně v letech 2011 a 2012.
- Deficit běžného účtu není žádným z respondentů vnímán jako riziko pro udržení makroekonomické rovnováhy.

Seznam ukazatelů:

Graf 1: Směnný kurz CZK/EUR	4
Graf 2: Směnný kurz USD/EUR	5
Graf 3: Cena ropy Brent	6
Graf 4: Dlouhodobé úrokové sazby	7
Graf 5: Hrubý domácí produkt	8
Graf 6: Spotřeba domácností	9
Graf 7: Spotřeba vlády	10
Graf 8: Tvorba hrubého fixního kapitálu	11
Graf 9: Deflátor HDP	12
Graf 10: Spotřebitelské ceny	13
Graf 11: Zaměstnanost (VŠPS)	14
Graf 12: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	15
Graf 13: Mzdy a platy (domácí koncept)	16
Graf 14: Obchodní bilance	17
Graf 15: Bilance výnosů	18
Graf 16: Běžný účet platební bilance	19

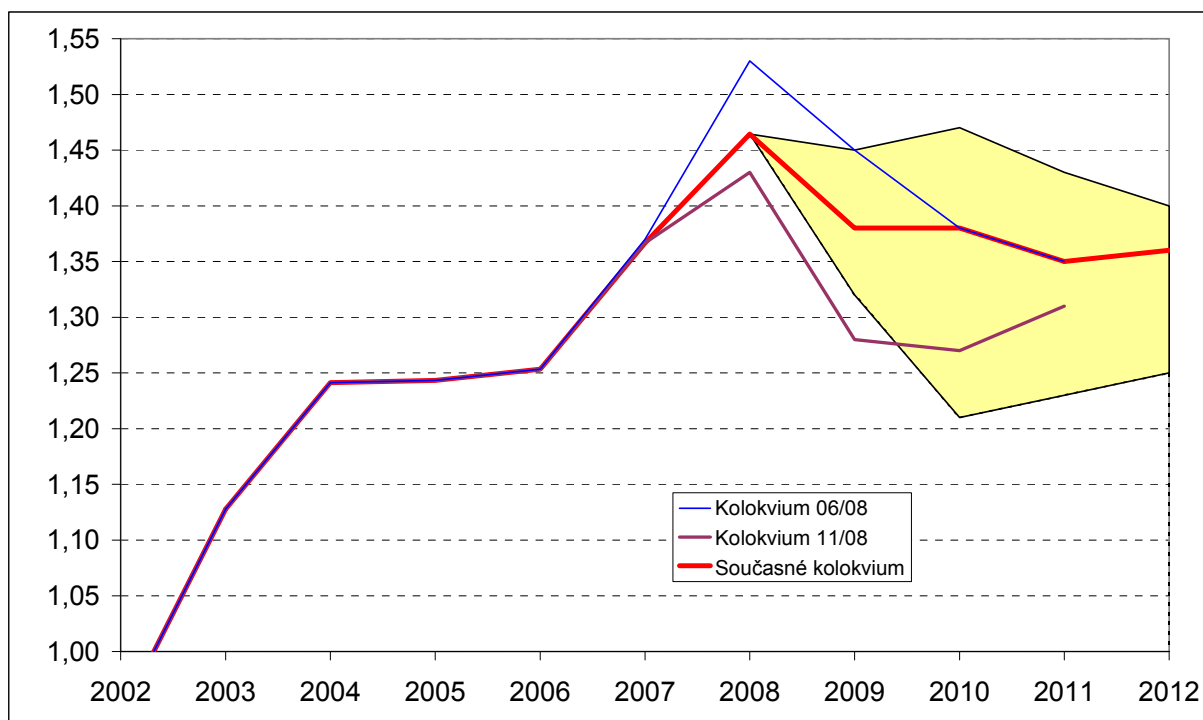
Graf 1: Směnný kurz CZK/EUR

Po výrazném posilování a následné korekci se očekává návrat k apreciačnímu trendu

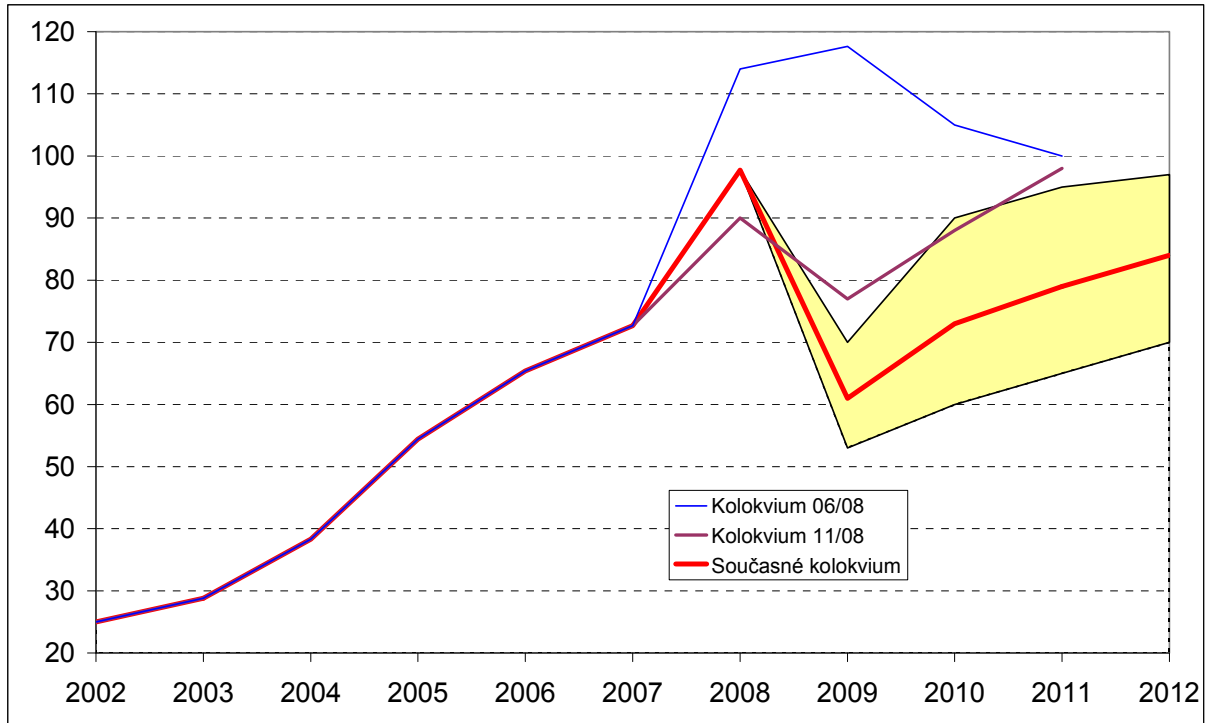
Graf 2: Směnný kurz USD/EUR

Dolar by měl vůči euru mírně posilovat

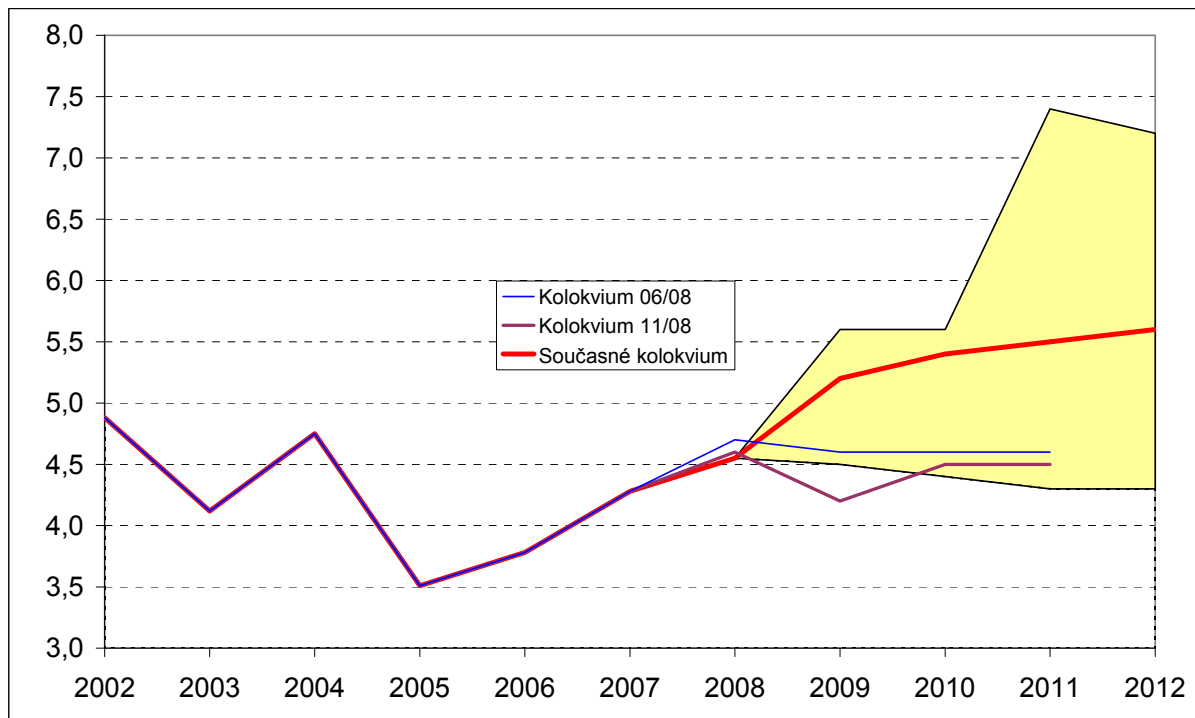
Graf 3: **Cena ropy Brent**
USD/barel

Očekává se pozvolný nárůst cen ropy nad hranici 80 USD/barel v roce 2012

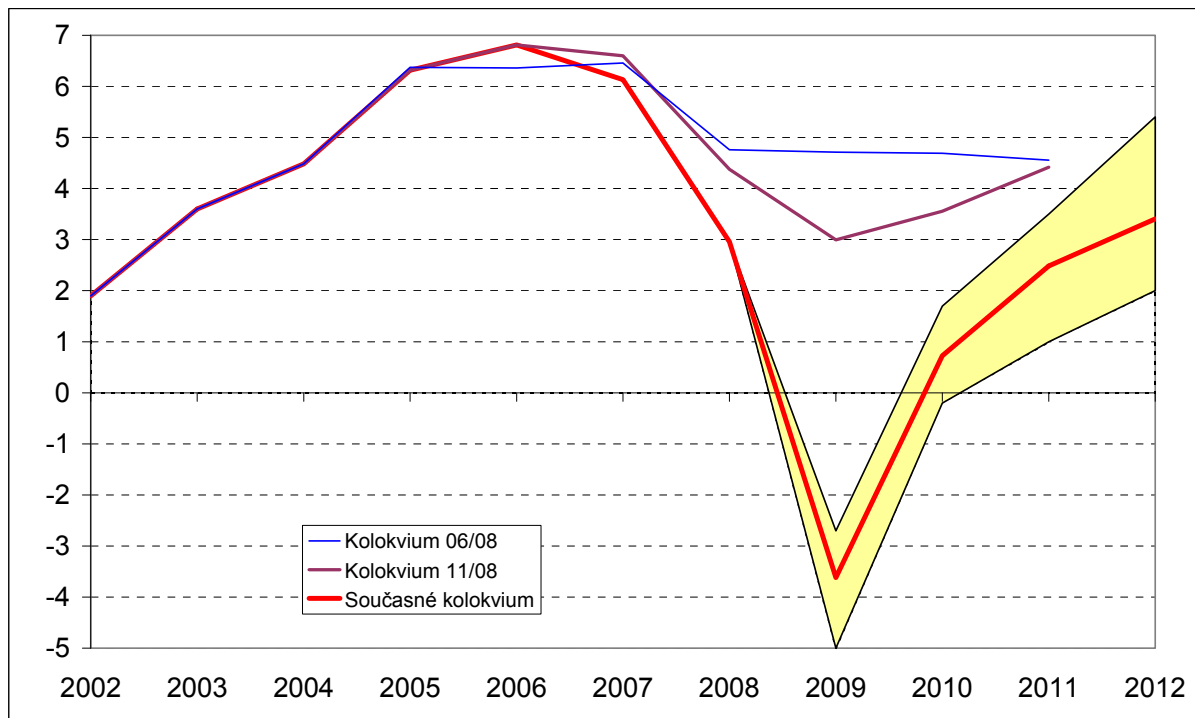
Graf 4: **Dlouhodobé úrokové sazby**
% p. a.

Dlouhodobé úrokové sazby by měly sledovat trajektorii mírného růstu vlivem zvýšené nabídky vládních dluhopisů

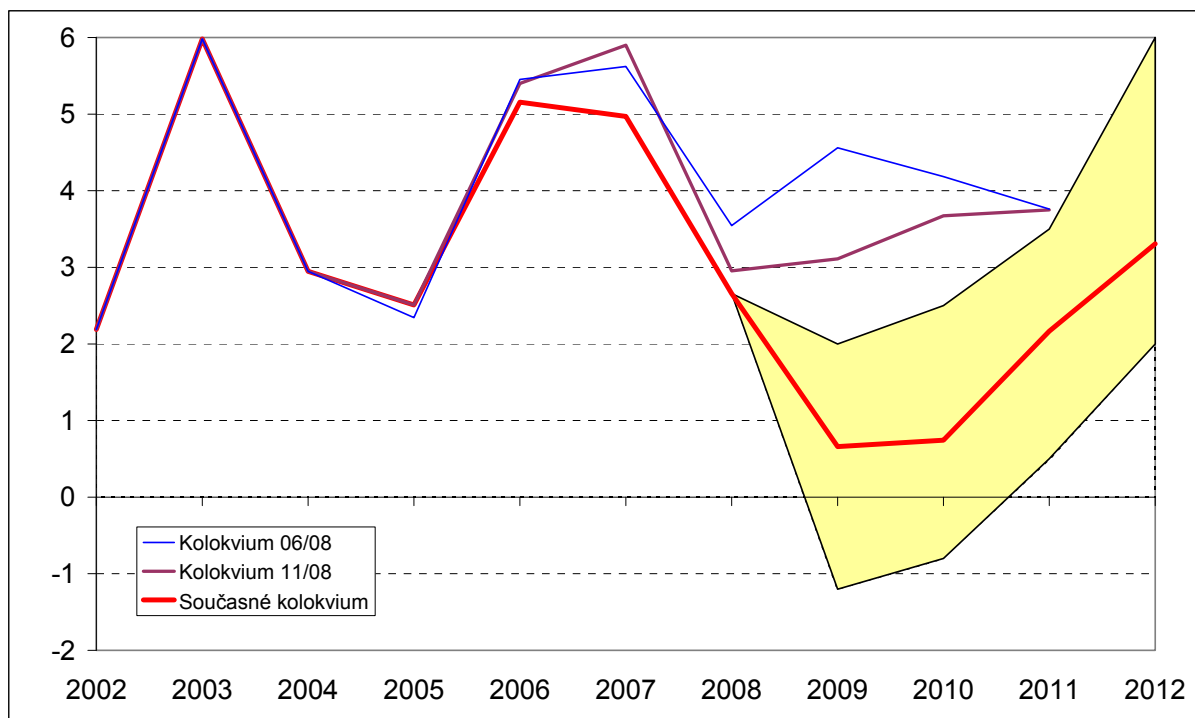
Graf 5: Hrubý domácí produkt
reálný růst v %

Po nečekaném propadu HDP by mělo dojít k mírnému oživení v roce 2010 a následně ke zvýšení růstové dynamiky

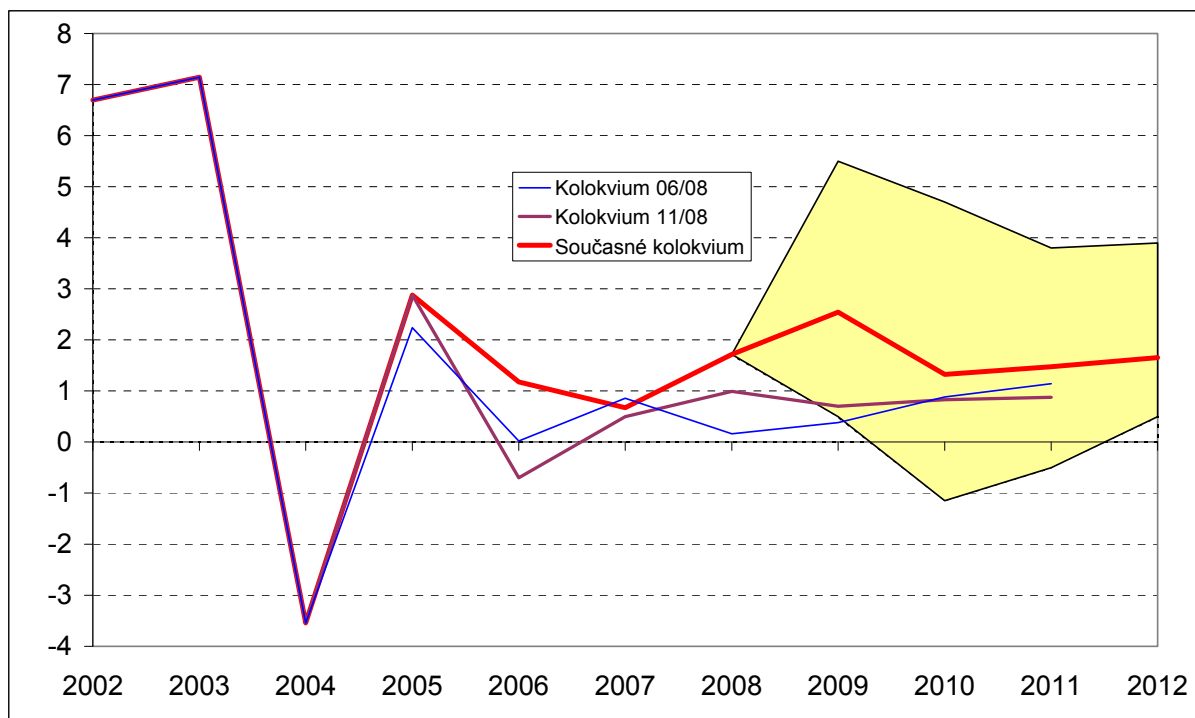
Graf 6: Spotřeba domácností
reálný růst v %

Pouze přechodné zpomalení růstu spotřeby domácností v letech 2009–2010

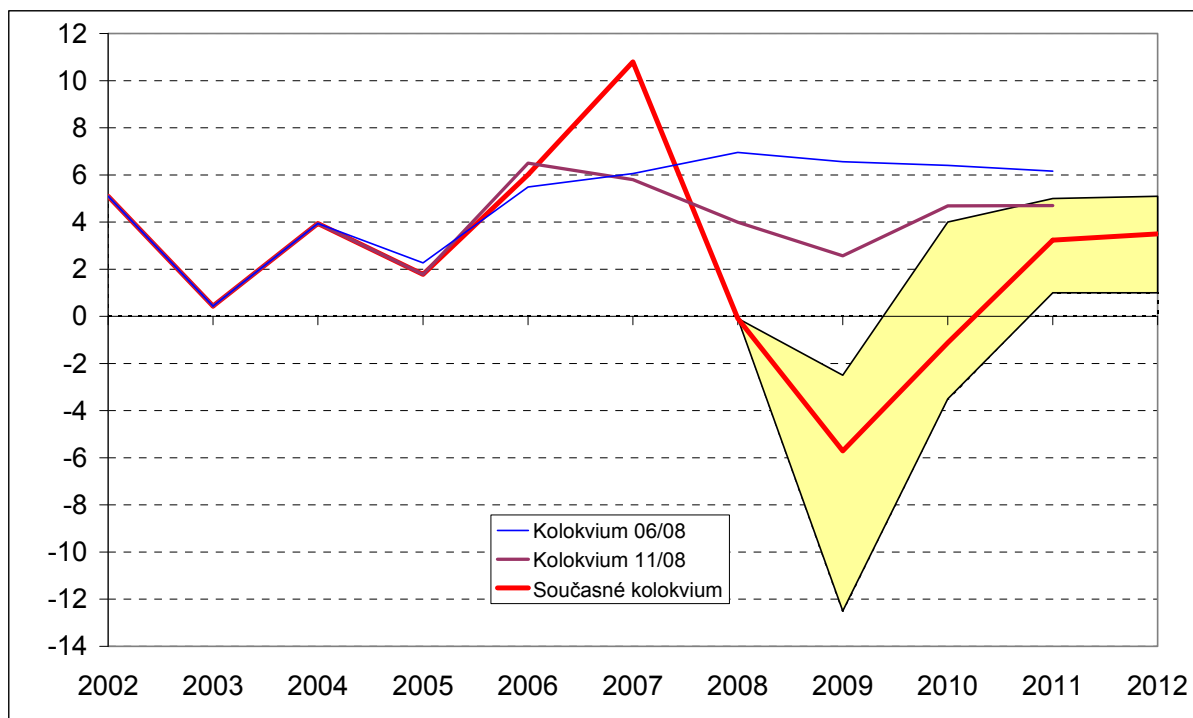
Graf 7: Spotřeba vlády
reálný růst v %

Spotřeba vlády by se měla oproti loňským očekáváním zvyšovat mírně rychlejším tempem

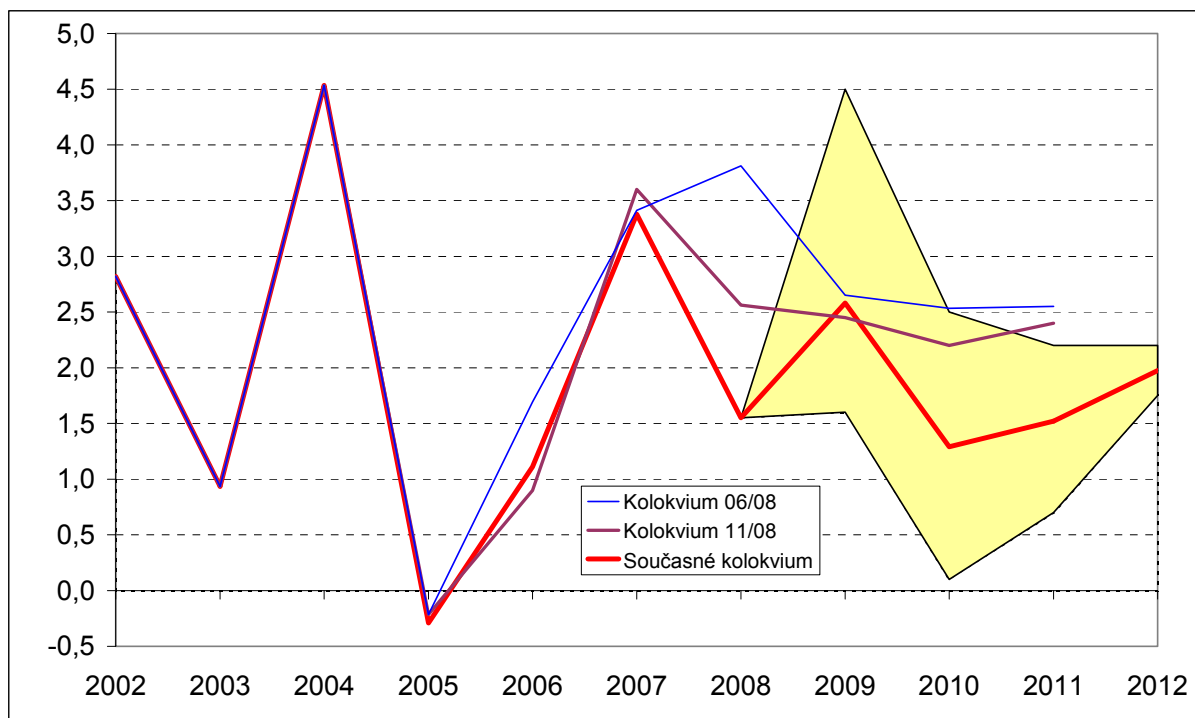
Graf 8: Tvorba hrubého fixního kapitálu
reálný růst v %

Hluboký propad investiční aktivity v tomto a příštím roce

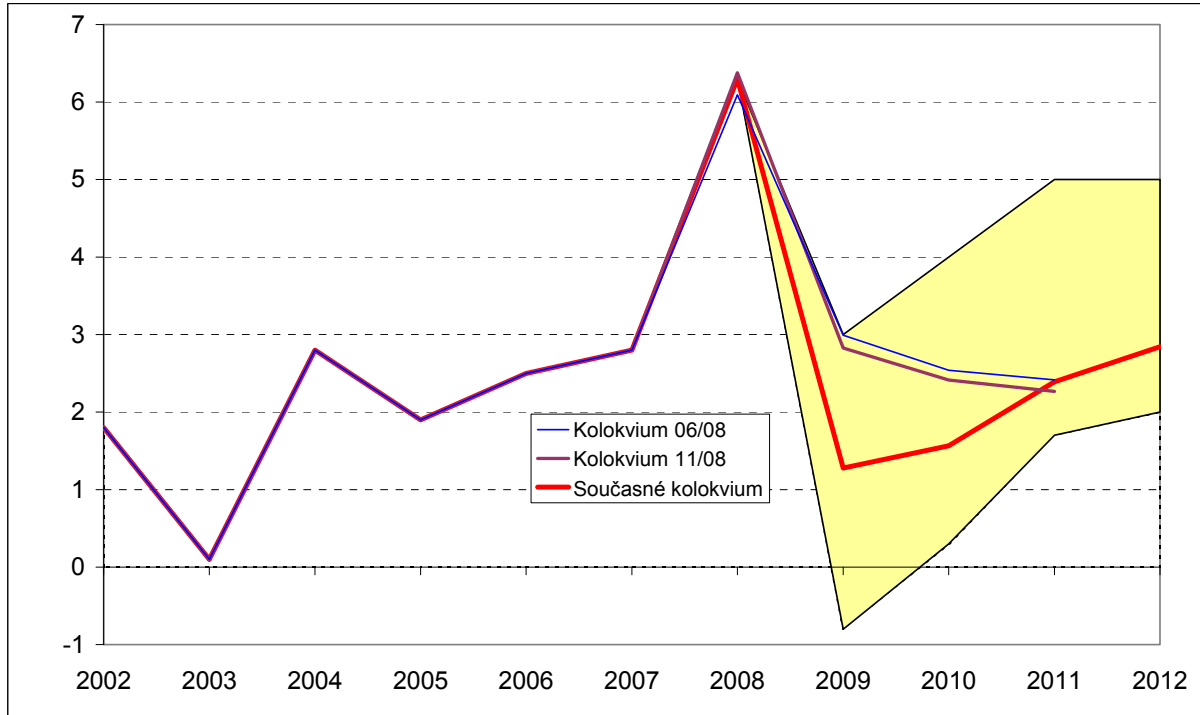
Graf 9: Deflátor HDP
růst v %

Kolísání růstu deflátoru HDP mezi 1–3 % by mělo odrážet vývoj směnných relací

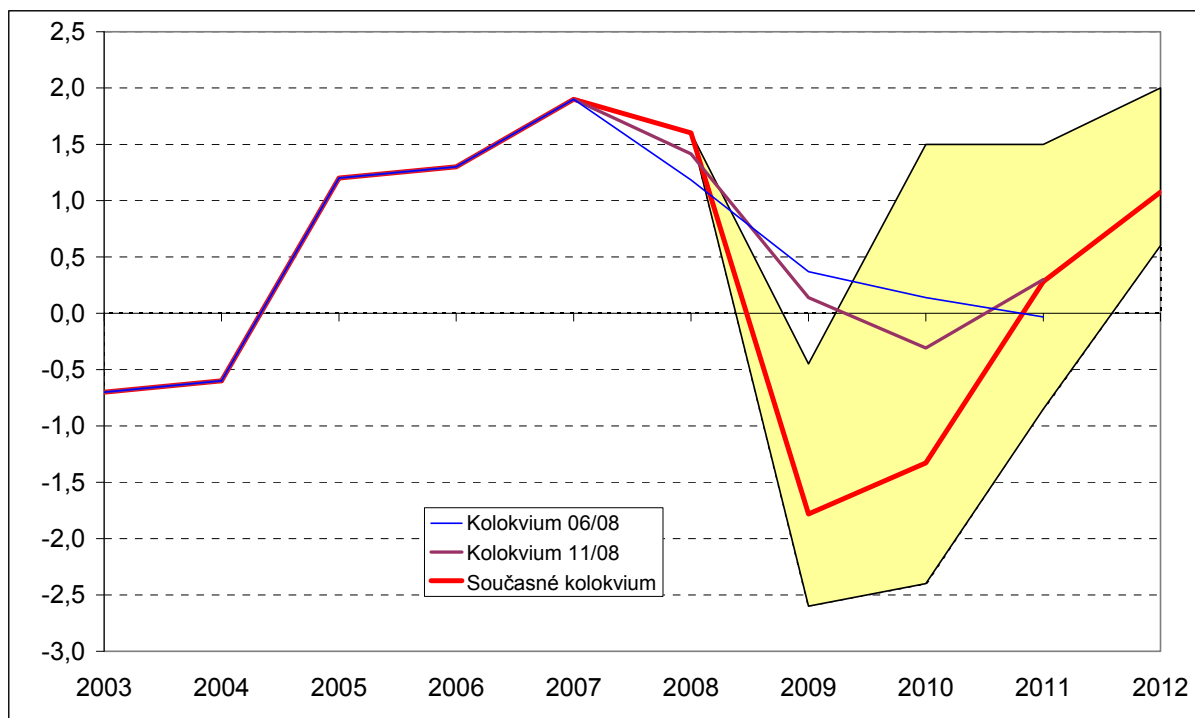
Graf 10: Spotřebitelské ceny
průměrná míra inflace v %

Většinou mírný růst spotřebitelských cen v tolerančním pásmu inflačního cíle ČNB v letech 2010–2012

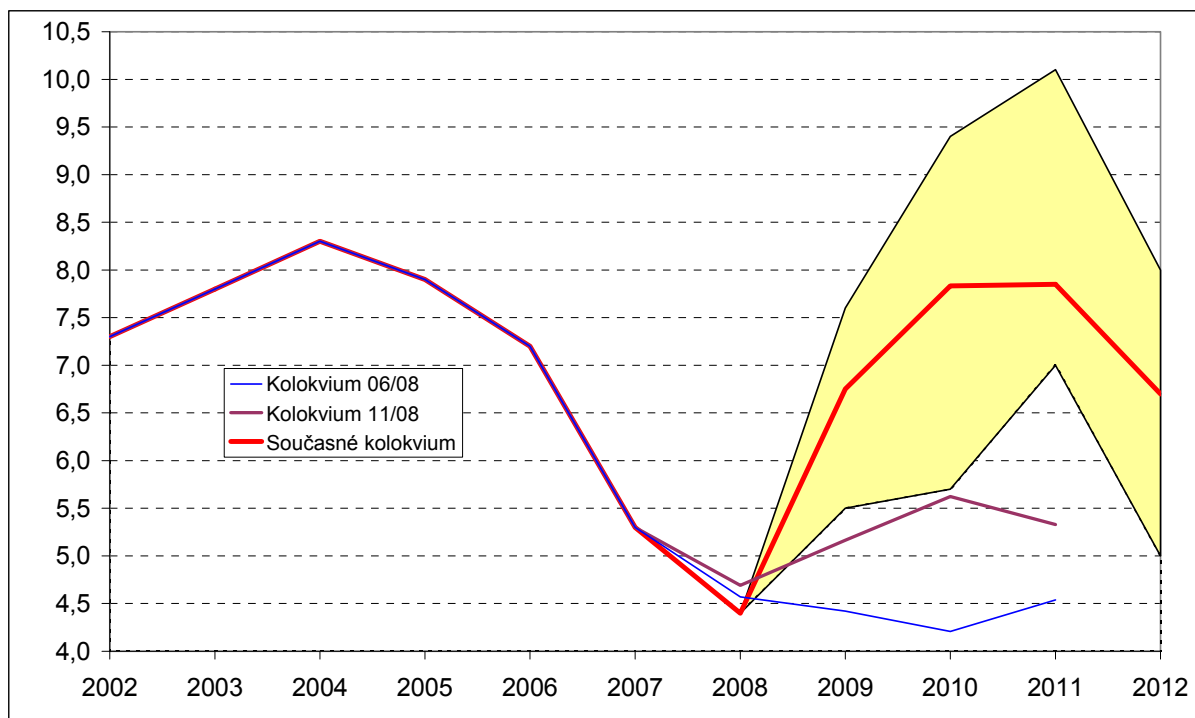
Graf 11: **Zaměstnanost (VŠPS)**
růst v %

Silný pokles zaměstnanosti v tomto a příštím roce, výraznější růst až v roce 2012

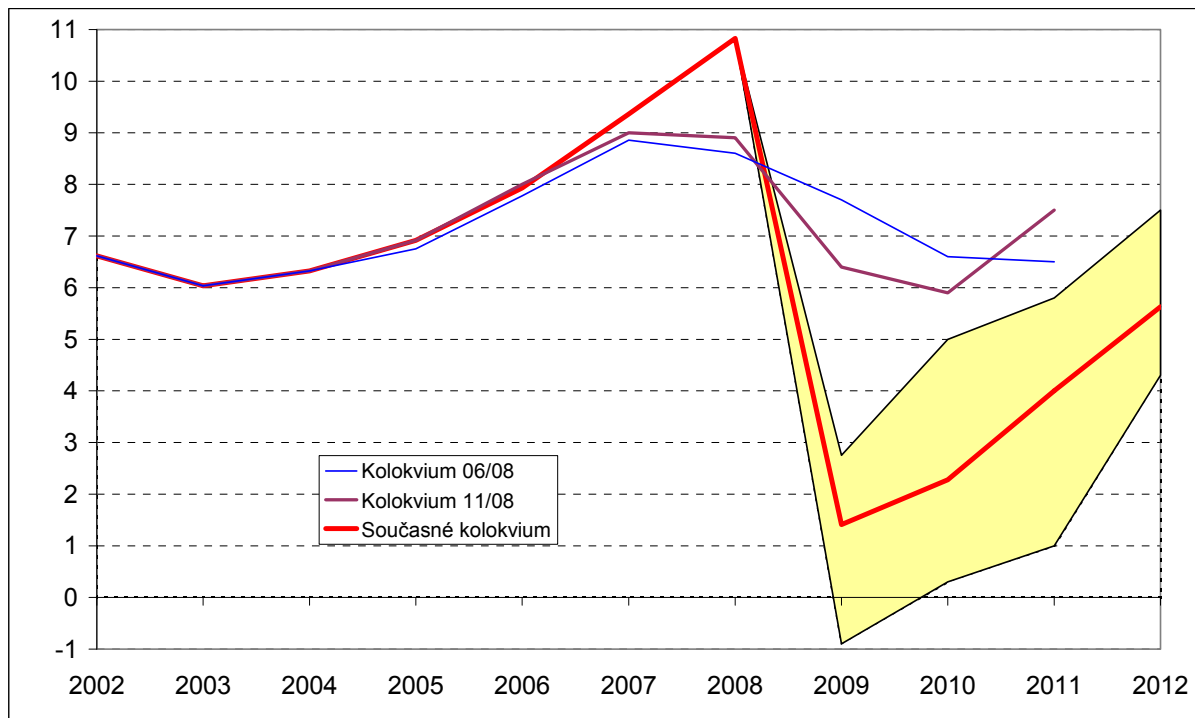
Graf 12: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)
v %

Prudký nárůst míry nezaměstnanosti, stagnace v roce 2011 a její pokles v roce 2012

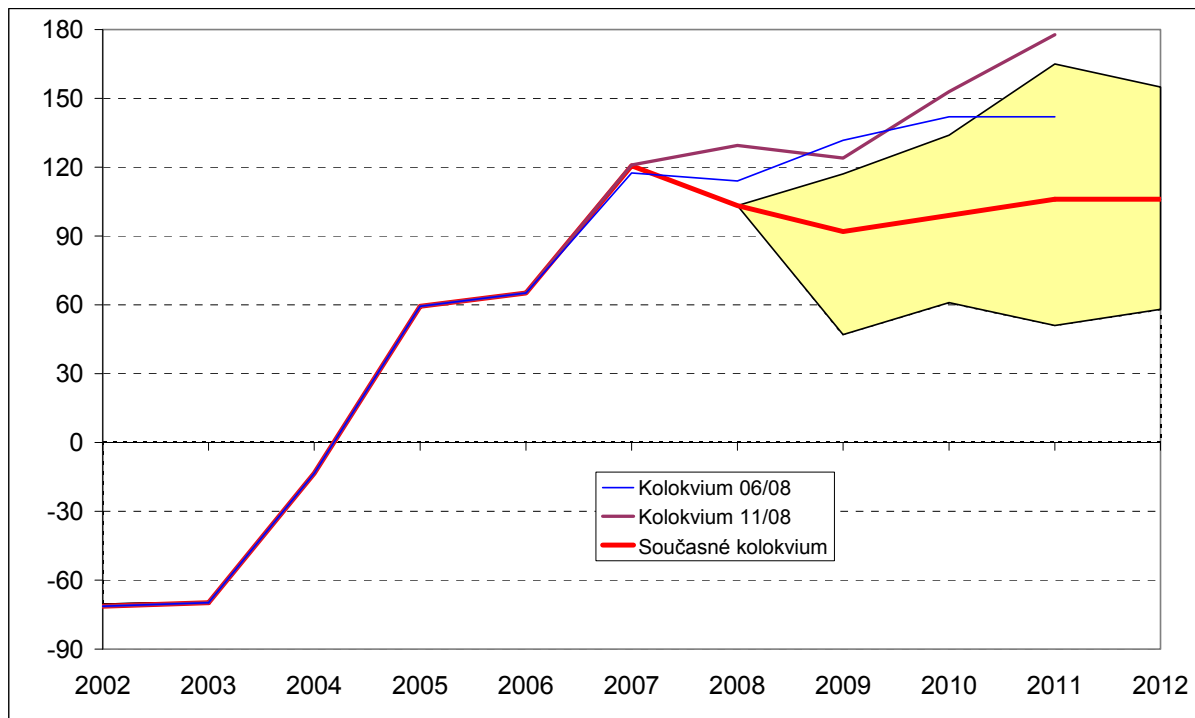
Graf 13: Mzdy a platy (domácí koncept)
nominální růst v %

Strmé zpomalení růstu objemu mezd a platů v letošním roce by mělo být následováno obnovováním růstové dynamiky

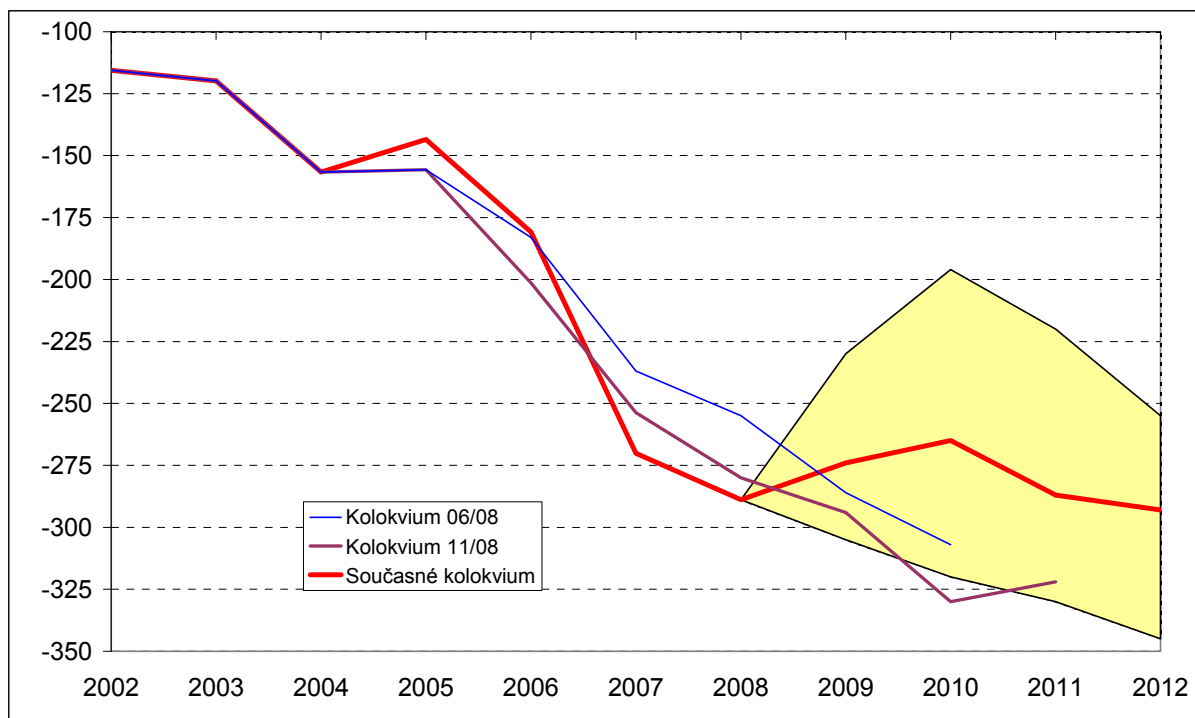
Graf 14: **Obchodní bilance**
metodika fob-fob – BoP, mld. Kč

Přebytek obchodní bilance oproti loňským očekáváním menší, stále však výrazně kladné saldo

Graf 15: **Bilance výnosů**
mld. Kč

Nižší výnosy z přímých zahraničních investic

Graf 16: **Běžný účet platební bilance**
% HDP

Deficit běžného účtu platební bilance i nadále na udržitelné úrovni

